

הננו כבר עומדים אחרי ההכנות הנפשיות התהומיות, שעברו עלינו, בהשפעתן של ברכות השחר, של העקדה, ראשית חיי הקדש ורשם הנצחי של מסירות הנפש המיוחדת לקדושתם של ישראל, הבערת תמיד באש קדש בלב האומה, בכללותה וביחידיה; אחרי הרצאת הדברים של קריאת שמע הקטנה, בהקדמתה וחימתה, שפתחו לפנינו ר"י עולם והאירו את אפיקי הנשמה שלנו, בדבר חבורם והתאחדותם של העולמים, הרחני והחמרי, הנסתר והנגלה, ופלאי קדושת רבון כל העולמים, יושב תהלות ישראל. הננו, אחרי כל אלה, נגשים להקדמה היותר חודרת, המקרבת אותנו כבר יותר קרוב אל גופה של הופעתה של התפלה הטפוסית, תפלת ישראל, במהותה הפנימית והמיוחדת, "תפלות כנגד תמידן תקנום", "ונשלמה פרים שפתינו". בהיות המקדש על מכונו, וישראל יושב בנוה, ושכינת אל עליון, צור ישראל, חסנו מעוזו ומגינו, מופיעה עליו בעז ותפארת, בניו למודי ד', ובחיריו הם נביאי אמת צדק, אשר רוח ד' מדבר בם ומלתו על לשונם, שפעת רוח הקדש ולבת אש אהבת אלהים עליון. אלהי ישראל, מאירה את לב האומה ומחממת באור אשיה את כל רוחה בקרבה, אז, הקדש והמקדש, וכל עבודתו הקדושה והנהדרה, "כהנים בעבודתם ולויים בדוכנם וישראל במעמדם", הם מבליטים בשטפי גלים של חיים, אדירים ואמיצים, את הוד חייה הפנימיים של האומה, את דבקות נפשה באלהיה, ואת אהבתה הנערצה, וקשר קדשה לעבודתו, בכל חום החיים ובכל רגשי הלב הנפש הרוח, וכל מפעלי החושים החצוניים והפנימיים כולם. העולות והזבחים, המנחות והנסכים, הקטורת והשירה הקדושה, שנעשים במכון הקדש, כדבר ד' הבורר, כתורה וכמצוה, אשר לעולם זאת על ישראל, מחיים הם את האומה, מכפרים כל חטא

ופשע, ומקריבים אל רוח הקדושה, אל החביון האיתן והבטוח בצל שדי, אל אלהי אמת, את כל האומה כולה, אותה ואת כל יחידיה, וכל הגלוגה אליה עמה, ורוח ברכה ונדבה הולך ופועם, הולך ושוטף בהדר גאון, ממכון בית חיינו, ממקום מקדשנו ותפארתנו, עולה ופורח בגאות עולמים, לחבק את כל עולמי עד, לאהבה את כל היקום, כל היצורים וכל הנבראים, המזנים כולם משפעת הברכה של אל נורא תהלות, אשר לפנינו נעבוד ביראה ופחד, בכל פאר גבורה ובכל הוד תפארת. כל זה היה לנו כוס ישועות, מלא חיים ועצמה, בעת אשר שלם היה

צבינו, בעוד אשר לא נשברנו כשבר נבלי יוצרים, כל עוד לא נתפרדה התינומת, והאומה לא זזה מעמדתה ומבית חייה, חיים של אמת היו חיינו, וחיים של אמת באלהים אמת זרמו מאתנו על כל היקום, והיו למחיה לכל עמי הארץ. אבל אחרי החרבן הגדול אשר נחרבנו, אחרי אשר נשרף בית מאויינו ונטול כבוד מבית חיינו, אחרי אשר נפזרו עצמינו לפי שאול, וקול החיים הפנימיים, החזקים

ק"ח

והאמיצים באמץ אלהי הגבורה והנצח, נדם, והושפל, אי אפשר לנו גם לציר את גדלם ואת עזם, את פארתם ואת טהרתם, של תפקידי החיים האדירים, הטהורים

והקדושים, הנאזרים בגבורת קדש, של עבודת הקדש והמקדש. ובכל זאת, כל הגיון רוחני וכל עמדת הנשמה שלנו, הם מיוסדים וקיימים ע"י האור הזורם מני אז, מימי עולם ומשנים קדמוניות, וחיי התפלה שלנו, המשיבה לתחיה את נשמתנו, הנדבכה בדכאון גלי הגלות והשפלות, הם כולם יונקים מלשד החיים, שנשארו לנו לפלטה עדי עד, עד אשר יבא היום וישראל ירחם אף ינשא, וישוב אל אהלו כבתחלה בהדרת כבודו ותפארתו. והננו עומדים מלאי גאון ומלאי שברון, מלאי חדוה, ומלאי מרירות, מלאי יגון ומלאי נחמה ותקוה, לקראת החזון הגדול, הנפתח לפנינו בתור אוצרה חיי ורענן, שממנו אנו לוקחים חיי עבודה, חיי תפלה, וחיי עליצות לב ונפש באלהי ישענו, מגדולתו של עברנו הגדול, שהוא מקור העתיד הנהדר, המלא אוצרות חיי קדש קדושים, להאומה ולבניה, להאנושיות כולה ולכל היצור, אשר ישוב לכבודו והדרו בעת אשר ישמח ישראל בעושו, בני ציון יגילו במלכם, וימלך ד' לעולם, אלהיך ציון לדור ודור, הללויה. כח החיים הכבירים של האומה עושה אותה לחטיבה אחת, שההרגשה הרוחנית עוברת מהחלק הפנימי היותר רוחני שלה אל יתר חלקי האומה. עבודת הכהונה, והלוייה בבית המקדש, בכל רום הקדש שלה, הולכת היא ופועלת, ברוח של השתתפות חיה מלאה, על כל הכלל כולו. והדבקות האלהית, הטהרה והקדושה,

חדוש החיים ועליצות הזהר העליון, עם כל תענוגיו ושאיפותיו ורעם גבורתו, ותוכנת ההתעלות והארת הדעת שבו, הולכים ומפכים בכל נפש, בכל רוח ונשמה,

מפרטיה של האומה, ע"י עבודת הקדש, של כהניה, בחירה, שלוחיה, באי כחה, שלוחי דידן ושלוחי דרחמנא גם יחד, וישראל עושה חיל בגאון ד' אלהיו. העבודה צריכה טהרה. עלית הנשמה צריכה קדושת הגוף וטהרתו המקדמת. הפעולות של האדם, מצד חמרו, הידים, והנשיות החמוריות בטבען במהלכן, הרגלים, צריכות הן לפני העבודה להתקדש ע"י הטהרה, המוכן ועומד בסדריו האלהיים, באפן המכשיר את העובדים לעבודתם בקדש, להתעלות על ידה, ולהעלות עמם את כללותה של האומה כולה, הקשורה עמהם בקשר חיים אחד. וידבר ד' אל משה לאמר. בכל מקום שנאמר לאמר אין הכונה רק להורות, שיאמר את הדברים. אע"פ שגם כונה זו בודאי כלולה כאן. כי האומר דבר לחברו הוא בכל יאמר עד שיאמר לו לך אמור (יומא ד'). וביחוד אי אפשר לומר, שהכונה היא רק זו, במקום שאחר כך נאמר מפורש: צו, שהרי יש כאן הדבור למסור את הדברים.

אמנם ביחוד חודרת היא כונה זו, שבבואתו העליונה של משה רבנו ע"ה היתה האמירה שלו למי שנצטוו באה ממקור האלהי, בראשונה, כמו הדבור בעצמו שבא אליו מפי הגבורה. ע"כ היתה כל אמירה מסימת לאמר, מחוברת עם וידבר ד' אל משה, ואע"פ שנאמר גם מבלעדה צו. וכמו שהכונה מוכרחת להתפרש במקום שנאמרה.

קכז

הזעם, המתפרצים להרס מעשי, נשאים טמונים במעמקים, ששם אינם פועלים כ"א את המפעל הזעם הראוי, הפועל לסור מן הרע. ונטיה זו היא כמו כופר על הרצון אשר נתפרץ לקלקל, להוציא את המפעל הרע אל הפעל, וגם הוא מכסה, וחוצץ כמו כפורת, בעד הנשיות הטמונות, שלא לפעול את הפעולות המהירות, כי אם להחליף את צביון ע"פ הוספת כח האור האלהי, הבא ממקור הרחמים על שרש הנשמה האצילית, רק להרבות עז הקדושה ואור החיים הטהורים, בעולם ובפש, והעון מתכפר. ותכפר לנו את כל עונותינו: ובמקום שמושג המחילה מורה על איזה דבר שבחוב צונו, המוטל לפרעונו, הוא מקושר עם הבטוי של "על", "על כל חטאתינו", המושג של הכפרה, שהיא פעולה פנימית, מתקשר יפה ב"את". את כל עונותינו.

ותסלח לכל פשעינו. ענין הסליחה הוא שאיננה מקושרת לא לדבר חצוני חוץ מהנשוא הטעון תקון, ולא גם לדבר פנימי של זה הנשוא בעצמו, כדוגמא של המחילה ושל הכפרה, אלא הוא ציור מיוחד אל הסולח בעצמו, מצד ערכו המרומם לבדו, "ותפארתו עבור על פשעי". על כן תכן זה מקושר הוא אל הפשע, שהוא ענין שאיננו מוסיף כלל על גלוי המפעל יותר מהעון, אלא בחוג הפנימי של הנשמה יש בזה ציור יותר מדאי, המביא לידי התפרצות כזאת, שהיא מכשירה את המקולקל בזה לידי עבריות, גם במקום שאין המית הנטיה החמורית גורמת, "פשעים אלו המרדים" (יומא ל"ו). תכן של תקון זה בא מתוך מקור הרחמים,

המאיר על מחשכי הנשמה, להעביר את יסוד הרשע העמוק הזה ממקורו, ע"י התגלות עוצם הטהרה, הרוממות והגודל, של אור ד' עליון. ע"כ לא לשון "את" וגם לא לשון "על" נתפס כאן, כ"א יחש שמושי בלמ"ד ותסלח לכל פשעינו.

ותבנה בית המקדש במהרה בימינו. ההכרה באה, שכל הקלקולים הפרטיים באים רק מחסרונה של הארת החיים הכלליים. חרב בית המקדש, שנטל כבוד מבית חיינו, הוא הוא הגורם שעולמנו נחשך, והנשמות סובלות מצרים ומחשכים, ועל כן באים הגרעונות הנוראים, המסבבים כל חטא, כל עון וכל פשע. על כן מוכרחת היא הנשמה הישראלית לבקש את תקונה בשרשה, יוחרז כבוד ד' על מכונו, יגלה הדר הקדש וזיוו בעולם, והכל ישוב על מכונו. ותבנה בית המקדש, במהרה בימינו. השאיפה למהירות הבנין נותנת מעוף של קדושה מברקת בנשמתנו, והשקיקה, שהמהירות הזאת תהיה בימינו, מקשרת את כל מהות החיים שלנו, גם בצורתם הזמנית, ליסוד הקדושה השלמה העליונה, שכל הארץ תאיר והאירה מכבודה, שיבנה בית המקדש במהרה בימינו.

ונקריב לפניך קרבן התמיד. אותה השטיפה, של הקדושה התמידית, אשר אין מעצורים לה, ושהיא תמיד פועלת וחיה, שזו היא הפעלת קדושת קרבן התמיד, היא נפגמה ביחוד ע"י חורבן ביהמ"ק. אף אם בעת רצון לפעמים אור קדוש מופיע מתוך מחבואו, הרי זהו רק מזמן לזמן, אבל המשך הקדושה התמידית שרק היא הנה הערובה לבלי הכשל בכל חטא עון ופשע בארצות החיים השוטפים, זהו